

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Kielce, dnia 27 lutego 2025 r.

Poz. 788

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PNK.I.4131.38.2025 WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

z dnia 26 lutego 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.; dalej: „u. s. g.”)

stwierdzam nieważność

uchwały nr XVII/4/2025 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 24 stycznia 2025 r. w sprawie przyjęcia „Lokalnego Programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski” w całości.

Uzasadnienie

Rada Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego na sesji w dniu 24 stycznia 2025 r. podjęła uchwałę nr XVII/4/2025 w sprawie przyjęcia „Lokalnego Programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski”. Uchwała została doręczona Wojewodzie Świętokrzyskiemu w dniu 30 stycznia 2025 r. Organ nadzoru w dniu 21 lutego 2025 r. zawiadomił Przewodniczącą Rady Miasta o wszczęciu postępowania nadzorczego, zakreślając termin na złożenie wyjaśnień do dnia 24 lutego 2025 r. Rada Miasta w wyznaczonym terminie nie odniosła się do zastrzeżeń organu nadzoru.

W toku badania legalności uchwały nr XVII/4/2025 organ nadzoru stwierdził, że uchwała w sposób istotny narusza 90t ust. 1 i ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2024 r. poz. 750 ze zm., dalej: „ustawa”) poprzez zawarcie w jednej uchwale „Lokalnego Programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski”, stanowiącego załącznik nr 1 do uchwały oraz Regulaminu przyznawania Stypendium Prezydenta Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, stanowiącego załącznik nr 2 do uchwały.

Rada Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego w § 1 uchwały postanowiła przyjąć „Lokalny Program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski”. Z kolei w § 3 uchwały postanowiła, że szczegółowe warunki udzielania wsparcia, o którym mowa w § 2, określa Regulamin przyznawania Stypendium Prezydenta Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, stanowiący załącznik nr 2 do uchwały. W treści tego Regulaminu zostały określone szczegółowe warunki i zasady przyznawania stypendium za wyniki w nauce oraz wybitne osiągnięcia, a także jego wysokość.

Jednocześnie Rada Miasta jako podstawę prawną uchwały wskazała m.in. art. 90t ust. 1 pkt 2 i ust. 4 ustawy, zaś w § 4 uchwały postanowiła, że uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego.

Zgodnie z treścią art. 90t ust. 1 ustawy jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży lub wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży. Z kolei art. 90t ust. 4 ustawy stanowi, że w przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania, formy i zakres tej pomocy, w tym

stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze.

Jak wynika z powyższego ustawa o systemie oświaty w art. 90t wprowadziła mechanizm przyznawania stypendiów dla uzdolnionych uczniów, w którym uchwała o programie wsparcia winna poprzedzać uchwałę regulującą zasady przyznawania stypendiów, co wynika z użytego w art. 90 ust. 4 sformułowania: "w przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1". Użyta forma czasu dokonanego, potwierdza uprzedni charakter uchwały programowej oraz jej odrębny byt prawny. Rada Miasta powinna więc w pierwszej kolejności przyjąć program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży, o którym mowa w art. 90 ust. 1 pkt 2 ustawy. Dopiero w następstwie przyjęcia powyższego aktu i w celu jego realizacji, Rada określa szczegółowe warunki, na jakich jest udzielana stosowna pomoc, formy i zakres tej pomocy oraz tryb postępowania w tych sprawach.

Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie poglądem, wyrażonym m.in. w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 14 marca 2023 r., sygn. akt: III OSK 1950/21: jeżeli ustawodawca wprost wskazuje na konieczność podjęcia, w przypadku ustalania zasad przyznawania pomocy stypendialnej dla uczniów, dwóch odrębnych uchwał: jednej będącej aktem programowym (prawa wewnętrznego) i drugiej będącej aktem wykonawczym (prawa miejscowego) i zarazem określa chronologiczną kolejność ich podejmowania, to połączenie tych regulacji jednym aktem stanowi istotne naruszenie prawa (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 22 czerwca 2021 r. sygn. akt: IV SA/Wr 363/21, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 4 lutego 2021 r. sygn. akt: II SA/Go 734/20, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 30 czerwca 2022 r. sygn. akt: IV SA/Po 268/22). Wskazane powyżej stanowisko podzielił również Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach w wyroku z dnia 23 kwietnia 2024 r., sygn. akt: II SA/Ke 548/23, przyjmując, że brzmienie art. 90t ust. 4 OświatU wskazuje na nieprzypadkową kolejność podejmowania uchwał, polegającą na tym, że ustalenie zasad przyznawania pomocy dla uzdolnionych dzieci i młodzieży możliwe jest wówczas, gdy wcześniej przyjęty został przez organ stanowiący danej jednostki samorządu terytorialnego regionalny lub lokalny program, o którym mowa jest w art. 90t ust. 1 tej ustawy, z czego wynika, że ustawa zobowiązuje jednostki samorządu terytorialnego w pierwszej kolejności do przyjęcia programu, będącego aktem o charakterze wewnętrznym, wyznaczającym kierunki działania w rozpoznawanej sprawie w zakresie wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży, a dopiero w drugiej uchwale, w oparciu o uchwalony program, dochodzi do określenia szczegółowych warunków, form i zakresu tej pomocy (por. wyrok NSA z 14 marca 2023 r., III OSK 1950/21). Powyższe świadczy o zależności uchwały określającej szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, od treści uchwały tworzącej lokalny program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży.

Biorąc powyższe pod uwagę należy wskazać, iż w podstawie prawnej uchwały nr XVII/4/2025 powołano zarówno art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy, jak i art. 90t ust. 4 ustawy. Kwestionowana uchwała zawiera zarówno program, o którym mowa w art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy, jak i regulamin przyznawania stypendium, zawierający określenie szczegółowych warunków udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego, o czym mowa w art. 90t ust. 4 ustawy.

Przyjmując, zgodnie z tytułem uchwały, że intencją Rady Miasta było podjęcie uchwały programowej, to przy jej podejmowaniu doszło do przekroczenia delegacji określonej w art. 90t ust. 1 ustawy poprzez wprowadzenie norm, o których mowa w art. 90t ust. 4 ustawy. Skoro bowiem podstawą podjęcia zaskarżonej uchwały w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski był art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy, który to przepis pozwala na wydanie aktu prawa wewnętrznego, to jednocześnie zamieszczenie w tej uchwale regulacji wynikającej z art. 90t ust. 4 ww. ustawy, będącej niewątpliwie aktem prawa miejscowego, stanowi istotne naruszenie prawa. Rada Miasta nie spełniła, wynikających z powołanych przepisów, wymogów dotyczących zachowania kolejności podejmowania aktów prawnych w zakresie objętym art. 90t ustawy.

Niezależnie od powyższego, jeżeli Rada Miasta chciała przyjąć program, o którym mowa w tytule uchwały, za istotne naruszenie prawa należy uznać również zwarte w § 6 uchwały postanowienie, zgodnie z którym uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego. Jak już zostało wskazane lokalny program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży, o którym mowa w art. 90t ust. 1 pkt 2 ustawy nie stanowi aktu prawa

miejscowego i w konsekwencji nie podlega publikacji w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Obowiązku publikacji tej uchwały w dzienniku nie przewiduje również żaden odrębny przepis prawa.

Mając powyższe na względzie należało stwierdzić nieważność uchwały nr XVII/4/2025 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 24 stycznia 2025 r. w sprawie przyjęcia „Lokalnego Programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski” w całości.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Wojewoda Świętokrzyski

Józef Bryk